

[Lannung.]

rigtigt grebet an, økonomisk og også nationalpolitisk, hvad jeg må lægge megen vægt på, kan være af stor betydning.

Når vi gør denne indsats for hovederhvervet, fiskeriet, håber jeg, at man tillige vil have opmærksomheden henvendt på andre vigtige erhvervsgrene. Jeg tænker først og fremmest på fåreavlen, som jeg må mene der skal være gode muligheder for i de sydligere dele af Grønland. Jeg har af materiale, jeg har haft lejlighed til at gennemgå, forstået, at ernæringsmulighederne, græsning, mulighederne for høbjærgning o. s. v. i de sydgrønlandske fjordegne adskillige steder er betydelig bedre end i Island, som jo tidligere i høj grad baserede sin økonomi på fåreavlen. Hvad det har skortet på, er jo erfaringer, en vis tradition. Den grønlandske fanger og jæger har haft svært ved at omstille sig til husdyrbrug, til at blive fåreavlere; men det er jo kun spørgsmål om et par generationer, før omstillingen er sket.

Endelig må vi alle håbe, at der, når det kommer til stykket, også vil vise sig at være gode muligheder for minedrift i Grønland. Det vil i forbindelse med de foreliggende planer have interesse at høre, om ændrede forhold eventuelt kan tilskynde til stærkere udnyttelse af kulforekomsterne, og om der stadig skulle være mulighed for genoptagelse af arbejdet i marmor- og grafitbrud og andet, eller om omkostningerne, som det har udviklet sig, er for store til, at man overhovedet kan tænke på at genoptage driften i marmor- og grafitbrud.

Yderligere ville det i denne forbindelse være godt at få at vide, hvis det er muligt for den højtærede minister for Grønland at sige det, om der foreligger noget nyt om spørgsmålet olie i Umanakdistriktet, vel nærmere bestemt i Nugssuaq. Olie i Grønland ville jo være meget velkommen.

Endelig til sidst vil jeg gerne spørge den højtærede minister, om der overvejes planer af lignende karakter til udbygning af det østgrønlandske erhvervsliv, og hvor langt man da er fremme i så henseende. Der findes jo, forstår jeg, endog særdeles fine og lovende torskeforekomster ved Angmags-salikdistriktet, som gerne skulle udnyttes i videst muligt omfang.

Målsætningen må fortsat være udvikling for Grønland og den grønlandske befolkning. Det er en stor national opgave, der ligger foran os. Vi kan møde alvorlige vanskeligheder, men udviklingen må ikke kunne standses. Jeg kan hermed anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Kristian Kristensen: Jeg har aldrig været i Grønland. Når man skal tale om grønlandske forhold under den forudsætning, taler man jo lidt som den blinde om farverne.

Jeg vil gerne begynde med at understøtte det synspunkt, som tidligere ordførere har været inde på, at vi i vor lovgivning må passe på, at det grønlandske samfund ikke i fremtiden bliver et statsfinansieret og statsdrevet samfund.

Om det foreliggende lovforslag vil jeg sige, at det for mig at se netop tilsigter en udbygning af det grønlandske erhvervsliv. Vi betragter fra vor side forslaget som en hjælp til selvhjælp for grønlænderne, og det anser vi for rigtigt, idet målet efter vor mening må være så vidt muligt at gøre det grønlandske erhvervsliv selvhjulpent; det vil være det bedste både for grønlænderne og for os hernede, som ellers i givet fald skal honorere kravene. Et effektivt erhvervsliv for Grønland er det eneste holdbare grundlag for en høj realløn og en høj levestandard for Grønland.

Jeg kunne have lyst til at stille den højtærede minister et spørgsmål i denne forbindelse. Når der i bemærkningerne til lovforslaget står, at det i Grønland er ved at være et politisk krav, at de deroppe skal have samme realløn som de danske, melder der sig det spørgsmål, om der hermed tænkes på reallønnen, som den er hernede, eller der tænkes på den realløn, som grønlænderne ser danskere få, når de arbejder i Grønland. Det gør jo nemlig en betragtelig forskel.

Vi opfatter i øvrigt § 4 i lovforslaget sådan, at folketinget år for år kan tage stilling til tempoet i den planlagte opbygning. Det anser jeg for meget væsentligt, fordi det jo efterhånden må blive mere klart, både hvad der er brug for, og hvad det er heldigt at gennemføre i øjeblikket. Vi anser altså linjerne i den planlagte ud-